Operacijski sistemi

vaje 8

procesi

- strojna koda
- izvorna koda
- prevajanje
- izvršljiva datoteka
- proces
- večopravilni sistem
- razvrščevalnik

procesi

- identiteta procesa
 - PID, lastnik, skupina procesa
- okolje procesa
 - argumenti in okoljske spremenljivke
- kontekst procesa
 - stanje, prioriteta, registri, sklad, odprte datoteke, itd.

ukazi

- pidof, pgrep
- ps, top, pstree
- jobs, fg, bg
- kill, pkill, killall
- sleep
- wait
- nice, renice

navidezni imenik /proc/PID

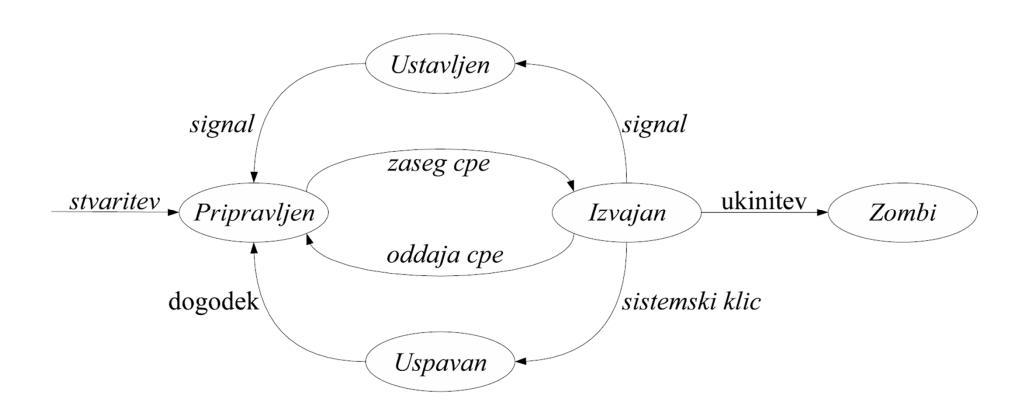
- cmdline
- cwd
- environ
- exe
- stat
- status
- fd
- task

naloge (1)

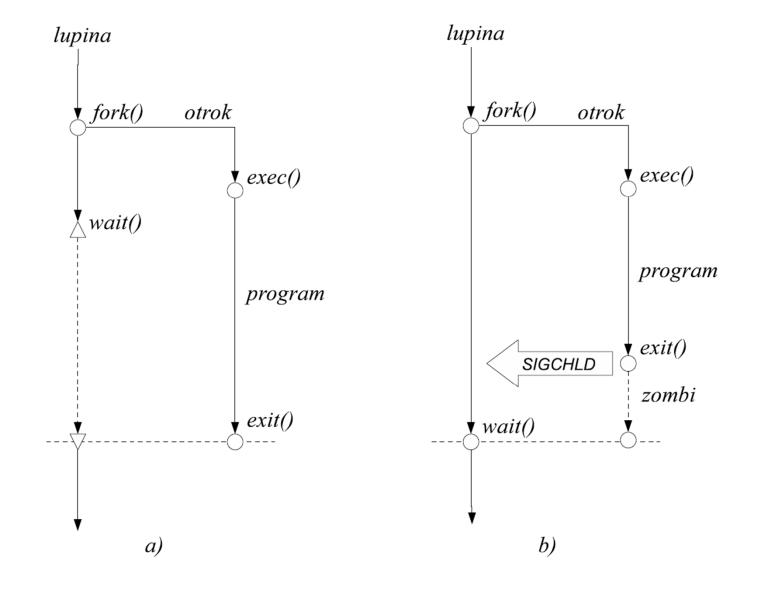
Prijavite se kot uporabnik student in kot uporabnik administrator v dve virtualni konzoli.

- 1. Izpišite PID-je terminalov bash.
- 2. Izpišite PID samo svojega terminala.
- 3. Izpišite vse procese na sistemu. Koliko jih je trenutno?
- 4. Izpišite:
 - a) samo svoje procese;
 - b) samo procese, ki so pognani iz trenutnega terminala.
- 5. Izpišite vse procese uporabnika root in njihove podatke izpišite v daljši obliki.
- 6. Iz ukaza top ubijte enega od svojih procesov (prej seznam omejite samo na svoje procese).
- 7. Izpišite drevo vseh podprocesov terminala, v katerem se nahajate.
- 8. Ustvarite cevovod testfifo. V eni konzoli poženite cat >testfifo, v drugi konzoli poženite cat <testfifo | tee c.txt d.txt in poglejte datotečne deskriptorje vseh procesov v imeniku /proc/.
- 9. V imeniku /proc/ poglejte tudi okoljske spremenljivke obeh ukazov, status (v statusu poiščite PID očeta), lokacijo programa, ki je bil pognan, in argumente, ki so bili podani ob zagonu programa.

Diagram prehajanja stanj procesa

Zagon v ospredju in ozadju

signali

```
1 : SIGHUP :exit
                          Hangup. Signalizira ukinitev pripadajočega terminala.
                          Prekinitev procesa (Ctrl+C).
 2 : SIGINT :exit
                          Ukinitev procesa (Ctrl+\).
 3 : SIGOUIT : core
 4 : SIGILL : core
                          Napačen ukaz procesorja.
                          Izjema pri delu s števili v plavajoči vejici.
 8 : SIGFPE : core
                          Brezpogojna ukinitev procesa.
   : SIGKILL :exit
10 : SIGUSR1 : exit
                          Prvi uporabniški signal.
12 : SIGUSR2 : exit
                          Drugi uporabniški signal.
                          Neuspeh pri pisanju v cev ali vtičnico.
13 : SIGPIPE : exit
                          Alarm.
14 : SIGALRM : exit
                          Ukinitev procesa.
15 : SIGTERM : exit
17 : SIGCHLD : ingore Obvestilo staršu o ukinitvi otroka.
18 : SIGCONT : ignore Nadaljuje ustavljen proces.
                          Brezpogojna (začasna) ustavitev procesa.
19 : SIGSTOP : stop
                          (Začasna) ustavitev procesa (Ctrl+Z).
20 : SIGTSTP : stop
                          Proces v ozadju skuša brati s terminala.
21 : SIGTTIN : stop
22 : SIGTTOU : stop
                          Proces v ozadju skuša pisati na terminal.
```

naloge (2)

- 1. Iz konzole poženite program gedit. Kaj se zgodi s konzolo?
- 2. Začasno ustavite izvajanje procesa gedit in izpišite seznam trenutnih opravil.
- 3. Proces gedit naj nadaljuje z izvajanjem, tokrat v ozadju.
- 4. Kaj se zgodi s procesom gedit, če zapremo konzolo, iz katere smo ga pognali?
- 5. Kako bi preprečili zapiranje programa, če zapremo njegovega očeta?
- 6. Poženite naslednje procese v ozadju: gedit, xeyes, xclock. Proces gedit, ki teče v ozadju, naj se ponovno izvaja v ospredju.
- 7. Prekinite izvajanje procesa gedit iz druge konzole s pomočjo ukaza kill. Kakšen je izhodni status procesa gedit?
- 8. Iz druge konzole začasno ustavite izvajanje procesa xeyes. Pomagajte si signalom STOP.
- 9. Iz druge konzole ponovno poženite ustavljen proces xeyes.
- 10. Poženite ukaz tree / >izpis.txt z najvišjo prioriteto. Koliko hitreje se bo ukaz izvedel, če je to edini proces, ki teče na procesorju?
- 11. Napišite program, ki izvaja neskončno zanko. Iz konzole ga dvakrat poženite v ozadju. Spreminjajte prioriteto procesov in opazujte delež procesorskega časa.